

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Hegedüs Márton*
Cím: *Mi a főváros építési programja 1929-ben*
Forrás: *Vállalkozók Lapja*

Bp
(Hely)

1929. 1. 3.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Osztályozás

Tá

72

Hely

Idő

"1929"

Személy

Mi a főváros építési programja 1929-ben

Az ujesztendő beültával felkerestük Solty Lajos tanácsnok urat, a székesfőváros középítési ügyosztályának vezetőjét és az irányban érdeklődtünk, hogy mit hoz az új esztendő a főváros építőiparosainak?

A Tanácsnok ur az ő szokott előzékenységével, a következőkben volt szíves bennünket felvilágosítani:

— Amint már Önök is tudják, az elmúlt esztendőnek az építő iparosságot érdeklő igen fontos momentuma az volt, hogy az Orsz. Középítési Tanács felkeresése elkészítettem a közszállítási szabályrendeletnek a reformtervét, azt eljuttattam a tanács elnökéhez és minden remény meg van arra, hogy még január havában ankétra hívják össze az érdekelt építőiparosságot, hogy ott alaposan megvitathassák a tervezetet.

Hogy áll a fővárosi szállítási feltételek ügye? — kérdeztük.

— Amint már a multkor is közöltem Önökkel, január 1-vel lépett életbe az új rendelkezés. A rendelkezés lényege abban tér el az eddigi módoktól, hogy a főváros munkálatai 2000 P-n alul „megrendelő levél”-el az ügyosztályok útján kerülnek kiadásra, 2000 P-től 5000 P-ig terjedő munkák zártkörű versenytárgyaláson, míg már 5000 P-n felül minden munka nyilvános árlejtés útján kerül kiadásra, az eddigi 3000 P-s értékhatárral szemben. Ugyancsak

újításként életbelép a kartotek-rendszer is és az u. n. „zárlati idő” — mondotta a tanácsnok ur — ami annyit jelent, hogy az iparos, aki a fővárostól munkát nyer, 30-tól 60 napig tartó záros időn belül újabb munkát nem kaphat; a határidő természetesen a munka nagyságától függ. Ugyancsak ennek ellenőrzésére fektettük fel a kartotek-rendszert is. (Fentieket egyes üzemeknek is megfontolásra ajánljuk. Szerk.)

Mindennel meg volnánk elégedve, — mondtuk mi — csak a főváros nehézkes adminis-

isztrációjában történe valamelyes változás, helyesebben mondvá könnyítés.

— Igen — válaszolta a tanácsnok ur — ilyen irányban is munkálkodunk, ahhoz, hogy minél több eredményes munkát végezhessünk, gondoskodni kell az adminisztrációs munka egyszerűsítéséről, gyorsításáról, sőt olcsóbbá tételéről is. Fontos ennél a kérdésnél az egyéni felelősség kiterjesztése is, ami azonban nem jelenti az ellenőrzési jog megszüntetését. Erőteljes adminisztráció lebonyolításához azonban különösen a műszaki személyzet szaporítására van szükség, amelynek eddigi hiányát nemcsak ez az ügyosztály, de több más is nem egyszer rendkívül megérezte.

Mi lesz a jövő esztendő építési programja?

— A jövő esztendő építési programja a Németvölgyi-uti kislakások bérház csoport 3-ik pavillonjának megépítése lesz. Ugyancsak tovább folytatjuk a kislakások építkezést és remélem, hogy tavaszra újabb 120, az elmúlt esztendőben épültekhez hasonló építési kislakást készítünk. A jövő esztendőnek jelentősebb építkezései még a központi autóbusz-garage (amelynek tanulmányozására most fogunk külföldre kimenni), az új Szeret-et-otthon felépítése, amelynek tervpályázatát most irtuk ki, a további kórház tatarozások, az Új Szent János, a Margit- és Szent István-kórházak kibővítése, az új Bakteriológiai intézet, az új Tüdőbeteg gondozók, az Egészség-háza építési munkálatai.

— A jövő év egyéb jelentősegteljesebb munkája az iskolaépítés lesz. Még az 1928-as évben megszavazott fedezetből 3, az ez évi hitelkeret terhére pedig legalább 4 új iskolát szándékozunk építeni a kültelken.

— Az idei esztendő végre a megvalósulás stádiumába viszi az új Központi kórház tervét is és ha különösebb gátló körülmények nem merülnek föl, még idén lerakhatjuk az új Rókus-kórház alapkövét. Ugyancsak rendkívül fon-

tos törvényalkotás készül az építőipar érdekében. Amint Önök is tudják, Wekerle pénzügyminiszter ur a házadó mentességre vonatkozólag új törvénytervezetet készült kidolgozni, amellyel kapcsolatban minket, székesfővárost is megkeresett véleményezés és javaslattevél vé-

gett. Az új törvénytervezetnek célja, hogy az építkezés rendje és módja végre városfejlesztési és rendezési szempontból is egységes irányt nyerjen. A tervezet első sorban azoknak akar előnyt nyújtani, akik a közeli időkben építkeznek, ezzel is fokozva az építkezés tempóját. Ugyancsak rendkívüli fontosságu e tervezet abból a szempontból is, hogy végre egységes irányt fog mutatni az építkezés, mert tarthatatlan állapot az, hogy amíg a főváros külső periferiáján egymásután épülnek az 5-6 emeletes bérpaloták, addig a város szívében ott éktelenkednek a körutak közvetlen tözsomszédságában a földszintes és egyemeletes — a lebontásra már rég megértek — házak. (E siralmas állapotra erőteljesen mutat rá Liget Pál a Tér és Forma 1928. májusi számában az Erzsébetváros rendezéséről írott cikkében. — Szerk.)

— A főváros új építkezéseinek is a belső területi építkezésekre kell áttérni, mert a külső periferiáknál az olcsóbb telkekkel nem nyer a főváros anyagilag semmit, ezeket a területeket többnyire új közművekkel kell ellátni, melyeknek nagy költségei jóval túlhaladják a külső telek olcsóbb árát. Annál inkább fontos ennek a gazdasági érvnek a keresztülvitele, mert hiszen az ingatlan értéke szorosan összefügg magának a teleknek értékével is. Már pedig kislakásokra nemcsak a város külső területén van szükség, hanem a város belterületén is, mert

rendkívül sok az olyan kisegyszteancia, akiknek munkahelye a város szívében van és a külső területen lévő olcsóbb bérleti lakások a sok villamosköltséggel végeredményben megdrágulnak.

— Ilyen körülmények között a Székesfővárosnak is érdeke, hogy telekvásárlásait immár a város belterületén forszírozza. Emellett szólnak a következő érvek:

1. A külterületi telkek, ahol közművek nin-

csenek, a közművek bevezetése által drágábbak, mint a belterületiek, ahol már ilyenek vannak.

2. A főváros lakásépítő akciója nemcsak a lakáshiány csökkentését, hanem — és talán ez ugyancsak fontos — az árnivellálást is hivatva van szolgálni. Tekintettel arra, hogy a belterületen épülő lakások bérei olyan magasak, hogy azokat a mai viszonyok mellett sem köz-, sem magántisztviselők, sem pedig a munkás megfizetni nem tudja, elsőrendű szociálpolitikai kötelességet teljesít a főváros belterületi építkezéseivel és e bérleményeknek olcsó bérleti szerződésbeadásával.

3. Ugyancsak nagy horderejű kérdés a belterületi építkezés városfejlesztési szempontból is.

4. Végül nem utolsó szempont a főváros vagyonszaporítása sem.

A belterületi építkezések többek között egy másik szociálpolitikai problémát is megoldás hoz segítenek. Példa erre a Dohány ucai telkünk, melyet diszpenzer felépítésének céljára vásároltunk. Ma azonban a Dohány uccában földszintes házat építeni nem lehet. A diszpenzer felépítésére azonban csak földszintes épület költségei vannak előirányozva. Így a helyzet az, hogy van egy nagyszerű telkünk, van diszpenzer felépítésére megszavazott hitelünk, de azt felépíteni mégsem tudjuk. Hát nem lehetne e gordiuszi csomót a legegyszerűbben olyképpen megoldani, hogy a diszpenzer felépítését egybekötőnk a bérpalota építkezésével? Így legalább fölépíthetnénk a diszpenzert is, amely a földszinten nyerne elhelyezést, másrészt volna a város belterületén egy újabb bérpalotánk is. Ezek azok a fontosabb momentumok, amelyeket az új esztendő építkezési programjával kapcsolatban mondtam.

Megköszöntük a tanácsnok urnak rendkívül értékes felvilágosításait és az új esztendő alkalmával jókívánságaink tolmácsolása mellett vettünk búcsut tőle abban a reményben, hogy az 1929-es esztendő az építőiparnak is jobb és több munkával és eredménnyel teljesebb esztendőt hoz. Adja Isten, hogy úgy legyen.

Hegedüs Márton.